

Till Stockholms Hamn AB:s styrelse

Remiss av Förslag till direktiv om havsplanering och integrerad kustförvaltning samt Promemoria - Hushållning med havsområden

Bakgrund

Stockholms Hamnar har den 30 oktober 2013 mottagit rubricerade remisser från Stadsmiljörörelsen för besvarande senast den 11 november 2013. Ärendena kommer ursprungligen från Miljödepartementet och består av EU-kommissionens förslag till direktiv om havsplanering och integrerad kustförvaltningen samt en promemoria med författningsförslag rörande hushållning med havsområden. Remisserna har båda skickats ut till ett stort antal aktörer, såsom kommuner, regionförbund, länsstyrelser, myndigheter och verk samt intresseorganisationer.

Direktivet om havsplanering och integrerad kustförvaltning syftar till att främja en hållbar tillväxt av aktiviteter i kusten och till havs liksom en hållbar användning av resurserna i områdena genom att upprätta ett ramverk för en effektiv tillämpning av havsplanering av havsplanering i unionens vatten och integrerad förvaltning i kustområdena i medlemsstaterna. Direktivet är inriktat på att upprätta procedurer för planering och förvaltning.

Direktivförslaget har remitterats i såväl svensk som engelsk text eftersom den svenska översättningen har vissa brister och återfinns i sin helhet på följande länkar

<http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2013:0133:FIN:SV:PDF>

<http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2013:0133:FIN:EN:PDF>

Promemorian innehåller förslag till nya bestämmelser om hushållningen med havsområden. För hushållningen med havsområdena Bottniska viken, Östersjön och Västerhavet ska regeringen besluta om vägledning till myndigheter och kommuner när de prövar anspråk på användningen av områdena. Vägledningen ska ges med en havsplan för vart och ett av

områdena och omfatta Sveriges ekonomiska zon och de områden som inte är fastigheter i svenskt territorialhav från en nautisk mil utanför baslinjen. Det är idag många olika som intressen ska samsas om havets tillgångar – sjöfart, fiske, turism, försvar, energiproduktion m.m. – och därför finns det behov av s.k. havsplanering som drar upp riktlinjer för hur havsområden ska nyttjas, skyddas och förvaltas och vilka samhällsintressen som ska uppmärksammas. Havsplanerna kan jämföras med den kommunala översiktsplanen och ska ta hänsyn till riksintressen samt återspegla aktuella politiska ställningstaganden. Havsplanerna ska utgöra en vägledning till myndigheter och kommuner, när de prövar anspråk på användningen av havsområdena, samt bidra till en långsiktigt hållbar utveckling av haven.

Promemorian finns i sin helhet via denna länk:

<http://www.regeringen.se/content/1/c6/09/98/11/0f5b7f10.pdf>

Då de båda remisserna har liknande frågeställningar besvaras de i ett gemensamt tjänsteutlåtande.

Stockholm Hamn AB:s synpunkter

Stockholms Hamnar har tidigare yttrat sig i ärendet (2011-01-31) genom att svara på en remiss av Havsplaneringsutredningens betänkande *Planering på djupet – Fysisk planering av havet* (SOU 2010:91). Vid det tillfället fanns tyvärr inte möjligheten att behandla ärendet i styrelsen.

Stockholms Hamnar ser positivt på att ett samlat grepp tas över den fysiska planeringen av våra havsområden. Havens användningsområden blir allt fler och havens potential får allt större uppmärksamhet. EU-kommissionen har exempelvis tagit fram en långsiktig strategi om ”Blue Growth”, där haven utgör drivkrafter för den europeiska ekonomin genom innovation och tillväxt. Vidare är Östersjön utpekad som särskilt känsligt havsområde när det gäller såväl biologisk mångfald och ekosystem som utsläpp av avfall och luftutsläpp av exempelvis svavel från fartyg.

Stockholms Hamnar vill understryka vikten av att förutsättningarna för den växande och allt mer betydelsefulla kommersiella sjöfarten säkerställs i havsplaneringen. I takt med den ökande handeln ökar också behovet av transporter, och att välja sjövägen är ett energieffektivt och miljömässigt fördelaktigt alternativ till landtransporter. Framkomligheten i farlederna, framför allt i de kustnära områdena, måste därmed vara fortsatt god för att närsjöfarten ska kunna fortsätta utvecklas. Viktigt i detta sammanhang är även att Havs- och vattenmyndigheten, i framtagandet av havsplanerna, har god insikt i sjöfartsrelaterade frågor och arbetar nära Sjöfartsverket. Eftersom långväga transporter i

regel går över flera transportslag är kopplingen mellan land och hav viktig. Därför är Trafikverket en viktig samtalspartner då det ansvarar för den långsiktiga planeringen av transportsystemet, både på land och till sjöss.

Hamnen vill vidare framhålla betydelsen av att utse och reservera lämpliga platser för dumpningsmassor från bland annat muddring. Det är av betydelse att identifiera lämpliga ackumulationsbottnar för att kunna underlätta dumpningsdispenser i samband med bland annat farledsprojekt och muddringsarbeten i hamnbassänger.

Framtagandet av havsplanerna innebär en ny fysisk planeringsprocess som ska samordnas med bland annat översiktsplaner enligt plan- och bygglagen och tillståndsprövningar enligt miljöbalken. När havsplanerna sedan är godkända kan det innebära nya riktlinjer och eventuellt restriktioner för hur havsområden ska få användas. I den demokratiska processen för att ta fram planer över ett område finns risker att konflikter uppstår i processer som redan pågår. Av promemorian framgår inte tydligt vad en havsplan kommer att innehålla och vilka konsekvenser den kan få. Hamnen vill därför uttrycka en viss oro för att t.ex en havsplan kan innebära nya restriktioner för hur en farled får användas och att detta kan påverka både befintlig verksamhet i hamnen men även villkor och förutsättningar för miljötillstånden för nybyggnation.

Förslag

Styrelsen föreslås besluta

att som svar på remissen åberopa upprättat tjänsteutlåtande
att omedelbart justera ärendet

Stockholm den 12 november 2013

Johan Castwall
VD

Gun Rudeberg
Bolagsjurist och Chef Juridik & Samhälle